

Børme Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 6.

11te februar 1900.

26de aarg.

En fande vin til de reisende.

Børneblad

ubtømmer hver søndag og koster 20 cents for aaret, betalt : **forstuds**. I passer til en adresse paa over 5 eksemplarer leveres det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af Bladet sendes til Rev. D. P. Bangsnes, Story City, Iowa.

Bestillinger og bestillinger jamt alt, hvad der angaar ekspektionen, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

55. Jesus som barn i templet.

Min de sprog: "En dag i dine forgaarde er bedre end ellers tusende" (Salme 84, 11).

Af synagoger var der mange blandt jøderne; til disse gik de hver sabbat for at undervise i Guds ord. Men tre gange om aaret skulde folket samles til fælles fest i templet i Jerusalem; i april til paastefesten, i juni til pinsefesten og i oktober til løvsalernes fest. Nærmest var det mændene denne bestemmelse gjaldt (se 2 Mos. 23, 17). Men fromme kvinder gik dog gjerne med, ialfald en gang om aaret, ligeledes tog de sine gutter med sig fra deres 12te aar. Af vort lærestykke ser vi, at Josef og Maria ikke blot holdt sig til Guds ord og forordninger, men ogsaa viste omsorg for det barn, Gud havde betroet dem. Forældrenes helligste pligt mod børnene er at opdrage dem i Guds samfund, undervise dem i Guds ord, vejlede, opmuntre, men tillige tugte og formane dem.

Tugt og formaning trængte ikke Jesusbarnet til; thi han var uden synd.

I syv dage varede festen i Jerusalem, og Jesu forældre overbar hele festen; skønt de efter loven ikke havde behøvet at være der længer end de to første dage. Men de hørte ikke til det slags folk, som bliver snart trætte af Guds ord.

Da de drog hjem, var Jesus bleven tilbage; det vidste de ikke. De mente han var i reisefølget. Han havde visselig vist sig mod dem som en saadan, hvem de ikke behøvede altid at have et øie med. De vidste, at han ikke vilde søge slet selvst; heller ikke løbe omkring paa gaderne eller komme bort i dumme streger eller gjøre noget andet mod deres vilje. Derfor følte de sig trygge paa, at siden han ikke var med dem, maatte han være sammen med nogen af deres flegninger eller bekjendte.

Heri fandt de sig dog stussede, og da kom sorgen og bekymringerne over dem. Og nu

blev tanken paa, hvilket herligt barn de havde faaet af Gud, aarsag til saa megen større ængstelse. Alle, som miste Jesus, lider et stort tab og har grund til stor sorg. Men de, som da i sorg og bekymring søger efter ham, skal ogsaa finde ham, naar de søger ham der, hvor han er at finde.

Josef og Maria fandt ham i templet. Festen var over, men de lærde holdt endnu møder i sideværelser, som laa indtil selve templet. Derfor var det ikke let for Josef og Maria at finde ham.

Blandt disse lærde sad Jesus. De forundrede sig; thi et saadant barn med saadan indsigt i Guds ord og en saadan glæde i Guds ord havde de aldrig truffet paa.

De skønneste og elskeligste børn, man kan træffe, er saadanne, som gjerne hører og lærer Guds ord. De glæder sine forældre og sine lærere. Saadanne børn synes alle vel om.

Vi kan tænke os Marias glæde, da hun fandt sit barn. Dog havde sorgen i hendes hjerte været saa stor, at hun maatte lade ham forstaa den.

"Hvi gjorde du os dette!" Sæg saa merke til hans svar. Han behøvede blot at fremføre sandheden, saa viste det sig, at han var fuldkommen i sin ret. Han havde en høiere fader end Josef, "min fader", den himmelske. For at gjøre hans vilje var han kommen til verden. Paa denne sin faders kald var han i disse dage i sin faders hus. Saa burde det Josef og Maria at finde sig i deres underordnede stilling til denne hans himmelske fader.

Vi ser heraf: allerede som barn havde Jesus bevidsthed om sit forhold til faderen. Og dette forhold blev klarere og klarere for ham efter hvert som hans menneskelige natur gik frem "som i alder saa og i visdom og velbehag baade hos Gud og mennesker."

Denne tildragelse er den eneste, vi har nogen underretning om fra Jesu ynglingsalder.

Luther siger: "Fra gammel tid var det et spørgsmaal: hvad har Kristus gjort i sin barndom? ligesom da ogsaa muntene har opdigtet en egen bog 'om Kristi barndom', hvori der forekommer mange urimelige narrestreger. Men vil du virkelig vide, hvad Jesus har gjort i sin ungdom, saa hør her paa evangelisten, hvad han siger: 'han var dem underdanig.' Han har paataget sig det fjerde bud's gjerninger; gjort, hvad fader og moder behøvede i huset, hentet vand, drikke, brød og kjøb,

taget vare paa huset, og mere saadant; dette har det kjære Jesusbarn i frivillig nedlættelse gjort."

Af Mark. 6, 3 og Matt. 13, 55 kan vi ogsaa se, at han har hjulpet sin pleiefader i hans arbejde som tømmermand.

Et saadant liv synes vel verden ringe, og dog udførte han en gerning større end nogen anden i verden har udført: han levede et syndefrit liv i fuldkommen lydigbed mod Guds vilje.

J. C. v. Hoffens barnehistorier.

I Sommerferien.

Stulbe Svante have huslærer i sommerferien? Det var et spørgsmaal, hvorom der var bleven talt meget baade frem og tilbage. Papa og mama var af forskjellig mening om den ting.

"Lad gutterne faa være fri og fræk og stille med legemligt arbejde", sagde faderen; "det styrker kroppen og udvikler dømmekraften."

"Ja, men det vilde være saa træt, naar vi vidste, at en brav og elskværdig lærer havde tilsyn med ham", indvendte moderen.

"Naja, det kan nok være, men hvem ved, om vi kunde faa fat i en saa udmerket mand, som virkelig vilde tage sig af ham. Jeg har seet baade kandidater og studenter, som det har været alt andet end hyggeligt at faa i huset."

"Det har du ret i, men ialfald faa — —" og saa blev der lange lekser med "om" og "men", — der blev fremdraget fordele og styggester, indtil faderen ialmindelighed gjorde ende paa samtalen ved at tænde sin cigar, tage hue og støt og sige: "Ja, ja, vi faar tænke paa det." Og saa gik han ud paa sin sebbanlige spadsertur omkring paa jorden eller til skald og fjæs for at se til jordbruget og besætningen.

Svantes fader var kaptajn og hed Staal. Han boede med sin kone og sin søn Svante paa en kaptajnsgaard i Vestergøtland. Den unge Svante, med hvem vi fornemlig har at gøre, var i sine forældres sine en ualmindelig forhaabningsfuld yngling paa 11 aar, som allerede havde gjort sin indtrædelse i verden, idet han nemlig havde været 2 aar i skole, og desuden flere gange havde seet paa de krigerste øvelser paa Arbilla heide, hvor han havde faaet hilse paa sin papa i leiren. Noget særdeles

merkværdigt menneskebarn vil jeg derfor ikke paasta at Svante var; han var en ganske almindelig gut med frisk mod og friske kræfter og en virkelyst, som ofte nok misforstodes og blev kaldt for klæafingretthed og spilopper af dem, som ikke saa ham med forældrenes øine.

En dag — det var netop en uge før sommerferienes begyndelse — kom kaptajnen ind til sin kone med et aabent brev i haanden og sagde:

"Se saa, mama, nu bliver det, som du vil; Svante faar en huslærer."

"Hvad siger du!" raabte hun forstrækket og stansede hjulet paa sin symaskine.

"Og jeg, som just havde indseet, at du havde ret, og at vi vilde have det saa hyggeligt og godt, naar vi ikke fik nogen fremmed i huset."

"Men tilshynet", sagde kaptajnen smaaleende.

"Det forstaar sig, — men —"

"Ja, nu er den ting endelig afgjort", sagde kaptajnen og lagde med en bestemt mine brevet sammen.

"Hvad er det for et menneske?" spurgte fruene med et udtryk af opfrende hdmghed.

"Det er en søn af en af mine gamle kamerater, Strøm, der døde ifjor og efterlod kone og børn i smaakaar."

"Er han kandidat eller student?"

"Ingen af delene, han gaar endnu i fjerde klasse."

"Na, da er det jo en gut, en kamerat for Svante."

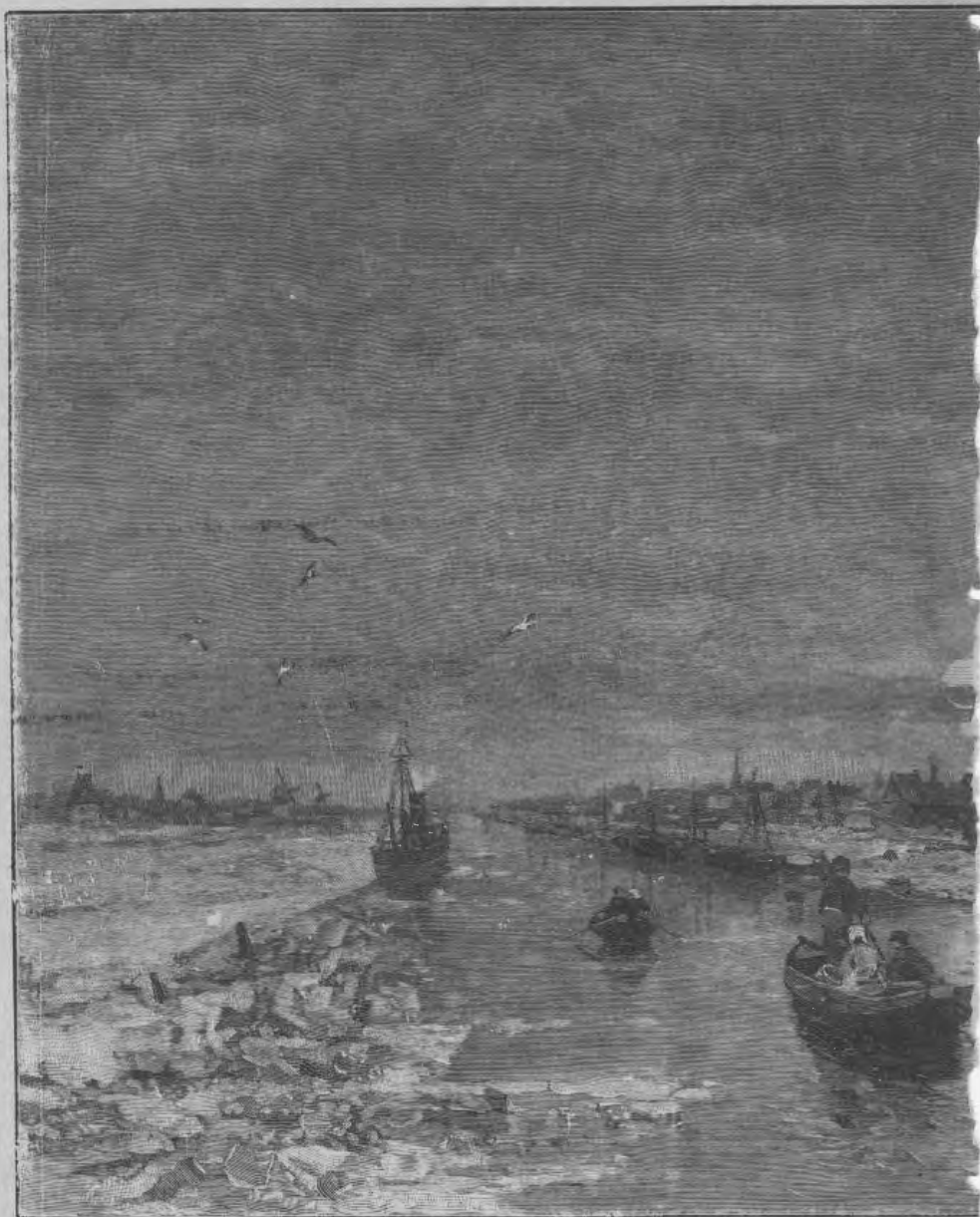
"Ja netop, ja, en ældre kamerat med en lærers titel og værdighed. Dette kommer at paalægge ham et vist ansvar, hvilket kan være nyttigt for begge de to herrer. Overlærer F., som er i familie med moderen, anbefaler ham som en takkelig og paalidelig gut og beder mig give ham lidt landluft. Vandlig kost tænker jeg ogsaa kan gjøre ham godt. Jeg for min part anser dette brev som en løsning paa spørgsmaalet, om Svante skal have huslærer."

Og derved blev det.

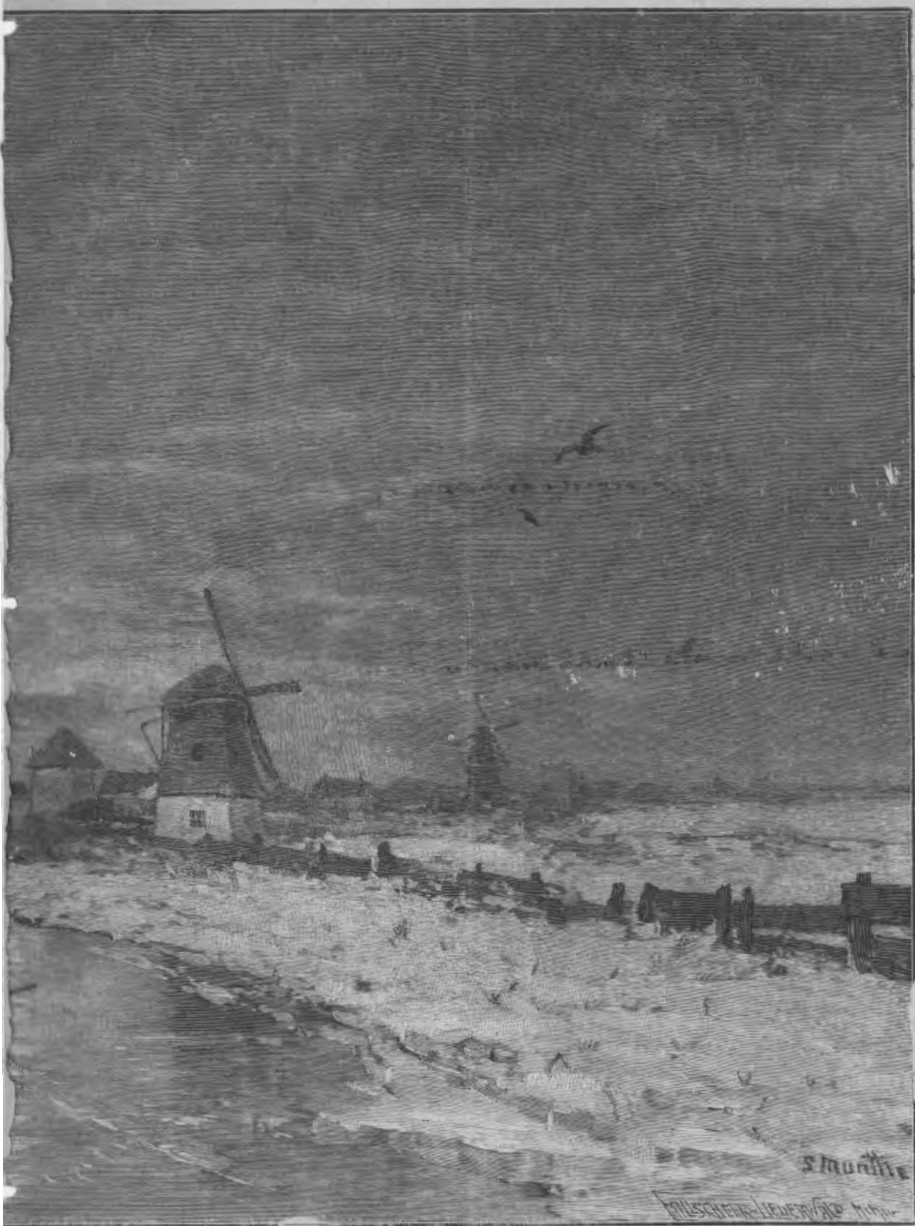
Da Svante kom hjem fra skolen, var den unge Strøm ogsaa med. Svante syntes godt om forslaget, og syntes, det var "kjæft" at faa en kamerat; thi fra den side vilde han helst se tingen, mens Strøm derimod med fortærlighed omfattede sin værdighed som lærer.

Kaptajnen havde selv været i S. og hentet gutterne eller "herrerne", som han med spørgende alvor kaldte dem.

Det var en vakker junaften ved solned-

Billede fra

Holland.

gang, at de reisende ankom. Der blev glæde — og spektakel. Mama stod selv paa trappen, saa straalende og glad, lænkehunden Raro gjæbe som en rasende og hans fribaarne ven, græblingehunden Bar hjeffede med, svansede med sin lille hale og gjorde saa høje glædeshop, som hans thkkelse og korte ben tillod, men ingen var dog saa højrøstet i sin glæde som Svante selv. Han var rent ellebild, raabte hurra og jublede og havde nær revet sin mama overende med sine voldsomme omfavnelser, mens han i samme aandedræt snakkede om sine karakterer, sin nye bue og om en kniv, som han havde mistet.

Ogsaa unge Strøm modtoges med venlige velkomsthilsener, som han besvarede med hderst grundige bud, der bragte den nylig opstrøgne haarlug til at falde ned paa en for eieren meget forstyrrende maade, skjønt der egentlig ikke var nogen anden, som skjænkede denne vigtige hændelse nogen opmærksomhed.

Da den første storm var over, da familien havde slaaet sig til ro paa verandaen, lænkehunden var bleven stille og Bar med overlegen værdighed atter hvilede ved sin madmoders fødder og med rolig ligegyldighed sendte sine blikke udover skov og mark, sagde kaptein Staal:

"Nu, Svante, nu kan du vise din ærede lærer op paa jeres værelse. De to herrer faar nemlig bo sammen oppe paa kvisten."

"Ja kom, du, Strøm, skal du saa se, det er et 'kjækt' værelse, med et pæretre lige udenfor vinduet, sommerpærer, du, som modnes saa tidlig, du."

Unge Strøm reiste sig rødmenende, bukkede let og forsigtig for vertinden, idet han tænkte paa haarluggen, som han igjen havde været saa heldig at saa strøget op.

Svante styrkede iforveien opad trappen og slog døren op paa vid gab.

"Ser du her, du!" raabte han fornøjet. "Det er deiligt at slippe for at bo i barnekammeret længere. Det gjorde jeg, lige til jeg kom i skolen, og i julen ogsaa; thi da syntes mama, at det var for kolbt for mig at ligge heroppe; ellers havde jeg nok faaet lov til det. Ser du! det er min egen komode, du, og sofapuden den fik jeg i julegave af mama; hun har selv sjet den til mig. Er det ikke 'kjækt', du, hvad?"

"Jo, jøvisst, — men — hm! — hm!" unge Strøm tog sig om hagen og saa forlegen ud.

"Hvad er det, du mener?" spurgte Svante forbausset.

"Jo, min kjære Svante!" svarede Strøm og lagde haanden paa sin elebs skulder, — en elev, der kun var et halvt hoved kortere end læreren. (Ulykken vilde, at Strøm var liben af vækst for sin alder, men bredskuldret og stert, men Svante derimod lang og opløben). "Som din lærer og ven vil jeg gjøre dig opmærksom paa en uvane, som du maa forsøge at lægge bort, min kjære Svante. Hm, hm!"

"Hvor kan du kjende mine vaner?" spurgte Svante forbausset. "Hvad er det for sladder, du har hørt om mig, du?"

"Ikke sladder", svarede Strøm med et overlegent smil, "jeg mener den uvane i tide og utide at benytte ordet du, til mig for eksempel. Det vilde klinge meget bedre, om du ganske simpelt kaldte mig Strøm."

(Forts.)

Freds fyrsten.

Ved en missionsfest paa en af sydhavsøerne steg en gammel mand frem og sagde:

"Jeg har levet under fire fyrster. Under den første var jeg endnu ung. Vi havde altid krig. Det var en fæl tid. I bjergkløfterne prøvede vi at skjule os.

Under den anden kom en stor hunger snøb over os. Vi var nær ved at dø af sult. Vi spiste rotter og græs og rødder.

Under den tredje blev vi overbundne af begge de andre stammer paa øen. Da kom sjelden en mand tilbage fra sit fiske. Hvis en kvinde vovede sig ud efter ved, kom hun aldrig igjen.

Men nu fik vi besøg af en fjerde fyrste, en god og kjærlig fyrste, Jesus Kristus, som er himmelens og jordens herre. Han har seiret og bundet vore hjerter. Nu er vi alle hans undersaatter. Og nu har vi faaet fred og lykke her i livet. Og vi haaber ogsaa at faa komme til ham i himmelen." Saa talte den gamle, og alle hans landsmænd stemte i med: "Ja, det er sandt, hvad han siger. Kjærlighedens og fredens fyrste har seiret, og ham alene vil vi tjene."

Det var en glædens stund for missionsøren. Mange aar efter talte han om dette i sit eget land, og da blev ogsaa missionsvennerne der glade og takkede Gud i en stjern lovsang. — "Luth. Børneblad".

Han vilde være paa sin plads.

"Velkommen, velkommen allesammen. Det var rigtig hyggelig at I kom!" Med disse ord modtog mrs. B. sine gæster en søndag eftermiddag; en seks otte unge mænd og kvinder. Om formiddagen havde mrs. B. truffet dem i kirken, og de maatte love at tilbringe en stund om eftermiddagen i hendes hjem. Hun pleiede gjerne at have søndagsfjelskaber for sine bekendte og af dem havde hun mange. De unge mænd og kvinder tilbragte en rigtig hyggelig stund sammen. Foruden husets datter sang og spillede ogsaa flere af gæsterne og under musik og munter samtale gik tiden hurtigt.

Det led mod kvelden, og nogle begyndte at gjøre sig færdige til at gaa. Men nu, aldeles ikke! De skulde alle vente til aftenmad. I kjøkkenet havde allerede tjenestepigen sammen med husmoderen det travelt med at berede retterne. Saa gav gæsterne sig til ro, og samtalen fortsattes efter den korte afbrydelse.

Klokken gik. Den var allerede syv. Da reiste en af de unge herrer sig; gik stille hen til kjøkkenet, fik vertinden i tale og bad om undskyldning; han maatte gaa.

"Men kjære Dem! — hvad er det da, som hastier saa svært? Snart er aftenmaden færdig, og de faar ikke gaa, førend De har spist." "Undskyld mrs. B.", svarede den unge herre; "klokken halv otte begynder gudstjenesten; der ønsker jeg at være paa min plads og det til rette tid." "Nei men — Deres plads er her nu, og om De skulde nu være borte fra gudstjenesten for en gangs skyld, kan vel ikke det være saa farlig."

Jeg takker Dem mrs. B. for Deres gæstfrihed og al Deres venlighed. Min plads her er det ikke saa farlig med om den staar tom, — den kan let fyldes af nogen anden. Men min plads i Guds hus kan ingen anden end jeg fylde. Den kan jeg ikke uden gyldig grund lade staa tom. Hvad det angaar, at det ikke er saa farlig om man for en gangs skyld er borte fra gudstjenesten, vil jeg sige det: jeg anser det for meget farligt for mig. Jeg tror, Vorherre har noget at sige til mig ved hver gudstjeneste og jeg tør ikke udsætte mig for at miste hans ord til mig. Kanste jeg aldrig kunde saa anledning til at høre ham igjen. Hvem bed?" Med disse ord rakte han hende haanden til farvel. Hun modtog den nølende og var slettes ikke blid.

De øvrige af fæltskabet indtog om en stund sit aftenmaaltid og blev fiddende en tid ud over kvelden. Men det gik noget trægt med samtalen og underholdningen. Vertinden var i misstemning; fæltskabet, som havde hørt samtalen mellem hende og den unge herre, følte sig heller ikke vel.

Paa veien hjem siger en af de unge kvinder til en anden: "Jeg synes hr. A. gjerne kunde have spøiet sig efter mrs. B.s ønske denne gang og ikke brudt op fæltskabet og sat vor vertinde i forlegenhed og daarligt humør." "Synes du det", svarede denne; "mig forekommer det, at han gjorde hvad vi alle burde have gjort. Jeg kunde ikke lade være at tænke paa alle de tomme pladsene i kirken i aften, og jeg føler med mig, at det første jeg maa gjøre er, at bede Gud om tilgivelse for at jeg lod ham tale til min tomme plads i aften. Hvor snil end vor vertinde er, saa kan jeg ikke sige andet, end at det er en uskik dette, at endog kirkefolk faar istand disse fæltskaber, hvorved de holder folk borte fra Guds hus. Hun har gjort det to gange med mig før. Men dette skal blive sidste gang. Jeg har ogsaa en plads i kirken, og jeg skal se til, at den ikke uden nødvendighed skaar tom."

En moders magt.

En retfæstemand gik engang til en kirke, hvor der skulde holdes gudstjeneste nærmest for sjøfolk. Lige overfor kirken, ved døren til et vertshus, sad en gammel matros med en barst mine og et haardt ansigt, med armene over kors og en cigar i munden. Med foragt saa han flere af sine kamerater begive sig til Herrens hus. "Min ven", sagde den fremmede mand til ham, "vil du ikke følge med os til kirke?" "Nei, det har jeg rigtignok ingen lyst til", svarede sjømanden studs og halvt fornærmet. Af sjømandens udsæende ventede den fremmede sig et saadant svar; imidlertid tilføjede han blidt: "Det ser ud som om du har haft slemme dage. Lever din mor endnu?" Matrosen hæver sit hoved, kaster et alvorligt blik paa den fremmede, men svarer ikke. "Nu vel, min gode ven", vedblev denne, "dersom din mor var her, hvad raad tror du, hun vilde give dig?" Paa en gang staar matrosen op, med haanden tørrer han bort en taare og siger med kraftig stemme: "Jeg gaar med." Og hvad sker? I kirken var han lutter øre. Ordet traf hans hjerte; han ombendte sig til Gud og vandt tilbage sin barnetro.

Fra middelalderen.

(Se billede paa 1ste side.)

Hvor ofte hændte det ikke i længst svundne dage, at en reisende standsede udenfor et klosters porte og bankede paa for at faa husly for natten; snart kunde det være en ridder med sit følge, som ønskede at komme ind, og snart en enslig vandrer der støvet og med stav i haand stod og ventede paa at faa nyde godt af munkenes gæstfrihed.

Saaledes tænker vi os ogsaa, at der er kommen gæster til det kloster, fra hvis kelder vi paa første side idag har et billede. De fremmede er blevne venlig modtagne

af klosterets abbed, og man skynder sig at faa styrkende mad og drikke frem til de reisende; medens nogle er ude i skjænet og gjør maven istand, faar en anden af munkene ordre til at skynde sig ned i kjelleren og hente en kande vin til de reisende; med det store tunge nøgleknippe i haanden iler han afsted; han ved, at klosterets vin ingenlunde er af nogen daarlig slags; den vil smage selv en hertugs kræsnе gane.

Snart efter er de reisende bændet ved det lange bord i klosterets spisesal og nyder med velbehag de retter, som de gæstfri munte har sat frem for dem.

Billede fra Holland.

Det er et ægte hollandsk landskab, som møder os paa dette billede. Vi ser straks en af de kanaler, som Holland har saadan overflod af og saa langt man kan se, er landet fladt som en pandekage. I baggrunden synes der at ligge en by, men rundt omkring møder vort øie vindmøller med sine store vinger; man har ikke stummende bælte i Holland med sine tvernhuse saaledes som i Norge; men indover det flade land blæser havvinden, og ved dens hjælp faar hollænderen malet sit korn; den svinger rundt de store vinger, som driver møllehjulene og blir derved til stor nytte for landmanden.

Sitserbillede.

Spør er papa?

Billedgaade.

